

ЕТНОДЕМОГРАФІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ

Викладач: к.і.н, доцент Казакова Оксана Миколаївна

Кафедра: всесвітньої історії та міжнародних відносин, 5-й корп. ЗНУ, ауд. 304 (3й поверх)

Email: kazox6@gmail.com, kazox6@znu.edu.ua

Телефон: (061) 228-76-39 (кафедра)

Facebook Messenger: Moodle, ZOOM, Facebook Messenger, приватні повідомлення

Освітня програма, рівень вищої освіти	Країнознавство Бакалавр						
Статус дисципліни	Нормативна						
Кредити ECTS	4	Навч. рік	2022-2023	Рік навчання	3	Тижні	14
Кількість годин	120	Кількість змістових модулів¹	2		Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – 28 Самостійна робота – 64		
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1375						
Консультації:	Згідно з графіком, розміщеним на кафедрі (V корпус, ауд. 304); дистанційні – за попередньою домовленістю						

ОПИС КУРСУ

Курс «Етнодемографічна та соціальна структура країн Західної Європи» є необхідною складовою підготовки фахівців-країнознавців. Він дає можливість засвоїти особливості формування сучасної етнодемографічної та соціальної структури населення країн регіону, її залежність від загальносупільних процесів, тенденції змін в соціальній і демократичній структурі населення у контексті загальносвітових демографічних та соціальних процесів; аналізувати вплив демографічно-соціальних змін на економічні, політичні та духовно-культурні процеси в окремих країнах та регіону в цілому. Предметом вивчення курсу є особливості демографічної та соціальної структури країн Західна Європи наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Етнодемографічна та соціальна структура країн Західної Європи» є: – акцентувати увагу студентів спільних і відмінних рисах у формуванні та розвитку народів різних регіонів народів Західної Європи, їх значення для аналізу сучасної світової, європейської та українських спільнот; – вивчення основних показників та динаміки змін у демографічній та соціальній структурі населення, набуття навичок аналізу впливу тенденцій у цій царині на економічні, політичні та духовно-культурні процеси в країні; – дати знання як загальних закономірностей, так і особливостей розвитку народів регіону, їх походження, способу життя, матеріальної та духовної культури; – вивченні основних народів світу, з домінуючим вивченням корінного населення і Західної Європи – дослідженні антропогенезу і етногенезу, питань співіснування культур з різним рівнем розвитку, різноманітних етнокультурних контактів і концепції міжетнічних комунікацій; – розгляд питань етнічних конфліктів і їх регулювання.

І.К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

СК1. Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути.

СК11. Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.

СК14. Здатність до розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав.

СК16. Здатність до розуміння природи, динаміки, принципів організації та тенденцій розвитку країн світу.

СК17. Здатність до розуміння природи та джерел міжнародних конфліктів та способів їх врегулювання, вироблення підходів до розв'язання проблем і завдань у сфері міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки, зовнішньої політики. РНУ 7 Володіє навичками пошуку, обробки та аналізу країнознавчої інформації.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ Махорін Г.Л. Основи демографії. Курс лекцій. Житомир: Вид-во "Волинь", 2019. 96 с.; Підгорний А.З., Самотосєнкова О.В., Ольвінська Ю.О., Вітковська К.В. Соціально-демографічна статистика: підручник / За заг. ред. канд. екон. наук, професора А.З. Підгорного. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2016. 424 с.; Пальян З.О. Демографія: навчальний посібник. Київ : Київський університет, 2016. 222 с.; Основи демографії : навчально-методичний посібник / укл. І.І. Шеремет. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. 56 с. Презентації лекцій, плани семінарських занять, тестові завдання розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1375>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ Поточні контрольні заходи (max 60 балів): Обов'язкові види роботи: Виступи на семінарських заняттях (max 5 бали), що включають послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання фактичного матеріалу, володіння понятійним апаратом, уміння творчо розв'язувати завдання. Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (max 3 бали) – на кожному практичному занятті. Письмова контрольна робота (max 5 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу.

Контрольна робота у вигляді тестових завдань. Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1375>

Додаткові види роботи: Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату (max 10 балів) виконується за бажанням студента. Темі рефератів на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Індивідуальні завдання кількість індивідуальних завдань для самостійної роботи – не більше 1 реферату за семестр. Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1375>

Підсумкові контрольні заходи (max 40 балів): Усна відповідь на заліку (max 40 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: практичного (max 20 балів) й теоретичного – термінології (max 20 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle у розділі «Підсумковий контроль»: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1375>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 1-7	14%
	Групова робота на семінарі	Семінари 1-7	7%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 7	8%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 1-7	5%
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 8-14	14%
	Групова робота на семінарі	Семінари 8-14	7%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 14	8%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 8-14	5%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання			20%
Підсумкове практичне завдання			20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

<i>Тиждень і вид заняття</i>	<i>Тема заняття</i>	<i>Контрольний захід</i>	<i>Кількість балів</i>
Змістовий модуль 1: ДЕМОГРАФІЧНА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ			
Тиждень 1 Лекція 1	Теоретичні засади курсу. Основні поняття та категорії	Проблемна лекція. Обговорення теоретичних питань з курсу	
Тиждень 1 Семінар 1	Лінгвістична і етнополітична характеристика народів регіону	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, огляд лінгвістичний народів регіону	5 3
Тиждень 2 Лекції 2-3-	Лекція 2. Національний, етнічний та релігійний склад населення країн регіону Лекція 3. Історія демографічних та соціальних процесів у регіоні	Лекції з використанням засобів-візуалізації, проведення експрес-опитувань (термінологія курсу)	
Тиждень 3 Лекції 3-4	Національний, етнічний та релігійний склад населення країн регіону	Лекції з використанням засобів-візуалізації, проведення експрес-опитувань (термінологія курсу)	
Тиждень 4 Семінар 2	Статева та вікова структура країн ЗЄ	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз і порівняльна характеристика статевої та вікової структури країн ЗЄ	5 3
Тиждень 5 Лекція 5-6	Лекція 5. Історія демографічних та соціальних процесів у регіоні Лекція 6. Міграційні процеси у країнах регіону	Лекції з використанням засобів-візуалізації, проведення експрес-опитувань (термінологія курсу)	
Тиждень 6 Семінар 3	Джерела інформації про населення і демографічні процеси	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз демографічних процесів	5 3

Тиждень 7 Лекція 7-8	Лекція 7. Міграційні процеси у країнах регіону Лекція 8. Міграція як чинник змін соціального, етнічного і расового складу населення країн регіону	Лекції з використанням засобів-візуалізації, проведення експрес-опитувань (термінологія курсу)	
Тиждень 8 Семинар 4	Міжетнічні конфлікти у регіоні	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз міжетнічних конфліктів	5 3
Змістовий модуль 2: ДЕМОГРАФІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ			
Тиждень 9 Лекція 9-10	Лекція 9. Демографічна динаміка у країнах регіону Лекція 10. Соціальна політика адаптації мігрантів в країнах регіону.	Лекції з використанням засобів-візуалізації, проведення експрес-опитувань (термінологія курсу)	
Тиждень 10 Семинар 5	Міграційні процеси у країнах регіону і їх вплив на соціальний, етнічний і расовий склад населення (на прикладі однієї країни)	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі по країнам регіону	5 3
Тиждень 11 Лекція 11-12	Лекція 11. Соціальна політика адаптації мігрантів в країнах регіону Лекція 12. Соціальнодемографічна ситуація в першій країні імміграції Німеччині	Лекції з використанням засобів-візуалізації, проведення експрес-опитувань (термінологія курсу)	
Тиждень 12 Семинар 6	Міграційні процеси у країнах регіону і їх вплив на соціальний, етнічний і расовий склад населення (на прикладі однієї країни).	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, дослідження країн регіону	5 3
Тиждень 13 Лекція 13-14	Лекція 13-14. Соціальна політика адаптації мігрантів в країнах Західної Європи	Лекції з використанням засобів-візуалізації	
Тиждень 14 Семинар 7	Демографічна, соціальна та міграційна політика країн	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі	5 3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 15 Лекція 15-16	Соціальна політика адаптації мігрантів в країнах регіону	Лекції з використанням засобів-візуалізації	
Тиждень 16 Семінар 8	Соціальна політика урядів країн ЗЄ з проблеми адаптації мігрантів (на прикладі однієї країни)	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі	5 3

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Демографія : Підручник / В.М. Медков . - 2-е изд . Москва: НДЦ ИНФРА-М, 2014. 332 с
2. Демографічна статистика. Підручник М: КноРус , 2015. 480 с.
3. Дейвіс Н. Європа. Історія: пер. з англ. П. Таращук. Київ : Основи, 2000. 1464 с.
4. Дорошенко Л.С. Демографія : Навч. посіб. Для студ. Вищ. Навч. зал. К. : МАУП, 2005. 112с.
5. Маклюк О. М., Нестеренко Л. О., Давлетов О. Р., Казакова О. М., Черкасов С. С., Білоножко С. Економічна та політична історія світу: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійної програми «Країнознавство». Запоріжжя, ЗНУ: ЗНУ, 2020. 183 с.
6. Махорін Г.Л. Основи демографії. Курс лекцій. Житомир: Вид-во “Волинь”, 2019. 96 с.
7. Нельга О. В. Теорія етносу. Курс лекцій: Навчальний посібник. Київ : Тандем, 1997. 368 с.
8. Основи етнодержавознавства. Підручник / за ред. Ю. І. Римаренка. Київ : Либідь, 1997. 656с.
9. Пальян З.О. Демографія: навчальний посібник. Київ : Київський університет, 2016. 222 с.
10. Підгорний А.З., Самоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О., Вітковська К.В. Соціальнодемографічна статистика: підручник / За заг. ред. канд. екон. наук, професора А.З. Підгорного. Одеса: ФОП Гуляєва В.М., 2016. 424 с.
11. Основи демографії: курс лекцій для студентів спеціальності «Соціологія» освітньокваліфікаційного рівня «бакалавр» / укл. В.І. Николаєва. Маріуполь : ДонДУУ, 2015.
12. Основи демографії : навчально-методичний посібник / укл. І.І. Шеремет. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2019. 56 с.

Додаткова література:

13. Вимон П. Проблема беженцев и иммигрантов. Демоскоп. Weekly. 2017. № 717–718. С. 102–127.
14. Калюжна Н.Л. Державна міграційна політика країн Західної Європи: зб. наук. праць. ДонДУУ. Донецьк: ТЕХНОПАК, 2011. Т. XII. Вип. 194. С. 93–98.
15. Ніколайчук Х., Каневський Д. Мігранти з кризових країн ЄС їдуть до Німеччини. Deutsche Welle, 23 груд. 2011. URL: <http://www.dw.de/dw/article/0,,1562189.html>.
16. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. Київ: Академія, 2003. 107 с.
17. Сапожникова Т.И. Демографическое старение: Прогнозы, причины, последствия [Электронный ресурс]. Научный журнал КубГАУ. №25(1). январь 2007. URL : <http://ej.kubagro.ru/2007/01/pdf/10.pdf>
18. Фисун А.А. Демократия, неопатримониализм и глобальные трансформации: монография / А.А. Фисун. – Х.: Константа, 2006. – 352 с
19. Черенько Л. М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія / Л. М. Черенько. – К. : Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В.Птухи НАН України, 2020. 423с.

20. Ahluwalia, M. K., and Saba R. A. (2016). Islamophobia in the U.S.: A Threat to Justice Everywhere. Psychology Benefits Society. Available at: <https://psychologybenefits.org/2016/04/29/islamophobia-in-the-u-s-a-threat-tojustice-everywhere>
21. Barker P. The Clash of Civilizations Twenty Years On. Bristol: E-International Relations, 2013.27p
22. Poliakova S., Wolowyna O. Ukrainian Diaspora in Canada: Methodology and Practice of Research. Demography and Social Economy. 2019. № 3 (37) P. 87-98: URL: <https://dse.org.ua/archive/37/6.pdf/>.
23. Restoring Indigenous Self-Determination Theoretical and Practical Approaches Edited by marcos woos. Bristol: E-International Relations, 2015. 118 p.
24. World Population Prospects 2019: Highlights. Department of Economic and Social Affairs. United Nations: URL: <https://www.un.org/development/desa/publications/worldpopulationprospects-2019-highlights.html>.
25. World Migration Report 2018. International Organization for Migration (IOM). 2017. 364 p. : URL: https://publications.iom.int/system/files/pdf/wmr_2018_en.pdf.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями. Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої

необхідності в них (за погодженням з викладачем). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot, Moodle)

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу alaja.rosa@gmail.com або agent.SBU@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2021-2022 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2021-2022 н.р. <https://inlnk.ru/goXXB>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених Кодексом академічної доброчесності ЗНУ: <https://tinyurl.com/yaбyк4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bbq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>